

DANI BLANCO

Eztabaida irekitzeko

Emilio López Adán

ETAK behin betirako utzi du ekintza armatua eta, oro har, ihardukitzeak baikorrak izan dira. Ahots batzuk ez dira entzun, hain segur baikortasun orokorraren erdian kezkatu agertzea itsusia delako. Puntu eztabaidatsuen berri eman nahi dut, nire arabera.

1. Borroka armatua utzi. Ondo egina, eta bazen garaia. Azken urteetako borroka armatuak on baino kalte gehiago egiten zuela gauza jakina zen. Batzuk atzo konturatu dira; beste batzuk duela hogeitaz urte. Batzuek Estatuak egin manipulazioari eta ezker abertzalearen aurkako desmasiei lehentasuna eman diete; beste batzuk kezkatuak ziren gure gazteen kontzientzia librea ahultzen ari zelako, edozer egiteko diziplina itsuaren faborez. Batzuek edozein errebolta armatu kondenatu dute; beste batzuek zioten zapalkuntzaren aurkako borroka armatua zilegi bada ere, orain egiten zena desegoki eta aldrebesa zela. Bakoitzari berea eta, finean, denak ados: ETA, entzun, ontsa egina dunt!

2. Euskal Herriko jende abertzaleak burua jaso du. Hori atsedena! Azken denboretan jende anitz kikildu edo lotsatu zen; beste anitz bortxaz legez kanpo emanak. Ondorioz, Jaurilaritza espainolisten eskuetan, nazionalismo atzerritar erasokorra oilartua eta Euskal Herriko espainol anitz, borroka armatuaren biktima posible bezala beren burua ikusi edo imajinatuta, proiektu abertzalean integratzeko inongo gogorik gabe. Etsigarria zen eta askok bukaerarik ez genion ikusten. Engoitik, parada gehiago badugu EAJri alternatiba independentzia zalea edota antikapitalista osatzeko; instituzioetan euskalduntasuna defendatzeko posibilitateak ugaltu dira; abertzale ez diren euskaldun eta herritarrak proiektu komunean integratzeko bidea, zabaldu. Ez da gutxi.

3. Prozesuaren errelatoa: Garaileak? Galtzaileak? Errelato ederrenak ez du errealitatea aldatuko, ez baita klase sozialen eta multzo nazionalen arteko indar harremanen gaitetik pasatuko. Errelatoaren manipulazioaren eraginkortasunaz sinestea menskeria da. Hobe gertatu dena ahal den eta zintzoki azaldu. Berrogeita hamar urteko historia ezin da garaian garaiko parametroak kontutan hartu gabe aitatu. Nazionalismo iraultzaileen denboretan, European marxismoa ideologia nagusia zenean, sortu zen ETA, eta haren orduko pentsaera eta ekintzak garaiko ingurunean eman behar dira; oraingoak, oraingo parametroetan. Irizpide anakronikoak erabiltzea ez da metodo ona. Bestalde, ETArek historia ez da koskarik gabeko lerro zuzena: terrorismoa onartzeko erabakia haustura handi bat izan zen. Estatua makurtzeko jende zibilen aurkako atentatuak dira terrorismoa (300 biktima baino gehiago...) eta larrutik ordaindu da: herriaren konfiantza galdu, etsaiei jokoa eman, estrategia politiko-militarraren porrota areagotu, jendartean ikaragarritzko zauriak ireki... Alta, independentziaren alde eta frankismoaren aurka eginak, trantsizio kapitalistari borroka, ez dira ahantziak izan; errepresioak, torturak eta kartzelen injustiziek elikatu dute ETArek sostengua, gaur egun arte iraun duena. Errelatoa nahasia da. Egin dezagun osoa eta zintzoa.

4. Biktimen arazoa. Biktima zibilei mugatu, otoi. Akzioan erori gerlariak ez dira biktimak; bando bakoitzak bereak ohora ditzan, hoberenean beste bandoaren errespetuarekin. Gerlak, gogorra izanik, baditu bere legeak. Berriz, jende eskubideen aurkako

» Errelato ederrenak ez du errealitatea aldatuko, ez baita klase sozialen eta multzo nazionalen arteko indar harremanen gaitetik pasatuko »

Idatziak idatzi, aipatzeke gelditu zait “bortizkeria” kondenatzeko gurutzada. Kapitalismoak hondamendira eramaten gaituen, ezetz insurrekzio eskubideari! Estalinismo autoritarioaren egitate ezkorak iraultzaren fruitu bakarrak balira, ahantz eta arbuia askatasunaren historian ugari diren esperientzia libertario eta demokratikoak! Ez, begira gazte horiek, hiri handi bateko goiz ilunean, fusila lepoan eta begitartean irri zabal magnifikoa, iraultzaren irria. Gureak dira. Bai, gure oraingo egoera ez da insurrekziarako, baina ez lotsa, desobedientziarako eskubideei mugarik jarri gabe lan egin daiteke demokrazian, iraultza helburu.

ekintzek, horiek bai merezi dituzte azalpenak eta barkamen eskea, elkarbizitza bideratzearren.

5. Estrategia politiko-militarraren ondoan, zer? Ezker abertzalean, “ofizialtasunaren” barnetik nola kanpotik, ETArek behin-betiko gelditzea proposatua zen disidentzia independentistari bide berriak, erradikalak eta iraultzaileak irekitzeko. Orain, oro da demokrazia, eta bide bakarrak, demokratikoak. Omen, horrela lor daitezke azken helburuak. Langile mugimenduan gauza bera errana zen XIX. mendeko bukaeran; estrategia horri sozialdemokrazia deitzen zaio, eta eman dituen ondorioak ezagunak: sozialdemokratak, iraultzen ehorzleak eta kapitalismoaren gestoreak. Usu, joera berdinek ondorio berak ematen dituzte, bultzatzaileen ilusioen gainetik.
6. Ezker abertzalearen birsortzea. Hautesleek Batasuna saritu dute: estrategia politiko-militarraren derrota garaipen elektoral bilakatu du eta indarrean dago Batasuna. Baina estrategia zaharra luzatu duten berberak dira prozesu berritzaileen eramaileak, salbuespenak salbuespen: ezker abertzale iraultzaile eta demokratikoa nahi duten askorentzat, gogortxoia da politika sozialdemokrata aldarrikatzen duten aspaldiko leninisten nagusitza onartzea. Bestalde, Aralarren eta Abertzaleen Batasunean nahikoa jendeak konfiantza egiten dio Euskal Herria Bai bezalako formulei. Bada elkarri zer frogatzeko beharra.
7. Autokritika. Nire ustez, egin behar da. Zergatik ez, borroka armatua hautatu dutenen motiboen errespetuari atxikia eta amodiozko istorioen kontari, baina onartuz lerratze estrategiko terroristaren hutsa: horrela bidea irekiko litzaieke ETArengandik berezitu ziren “traidoreen” estimuari eta biktima zibilen errekonozimenduari. Beti gogoan ditut 2001 eta 2002ko ETak Abertzaleen Batasuneko militanteei erranak: “Torturaztaileekin kolaboratzen duten traidoreak”... Gauza batzuk ez dira aipatu gabe sendatzen.
8. Aurrera beti. Aldebakartasuna zen ETari gelditzen zitzaion posibilitate bakarra, eta urratsa eman du. Badirudi estatuen urratsak ez direla segurtatuak: haien behartzeko, presoen askatasuna eta aukera guztien legalizazioa lortzeko, eta halaber ezker abertzalea independentzia, sozialismoa eta duintasunaren inguruan biltzeko, fin eta gogor jokatu behar da. Krisi sozial eta ekonomiko handi baten erdian jokatu. Demokrazian lan egin, baina desobedientzia eta insurrekziarako eskubideei mugarik jarri gabe.

